

OJCIEC ŚWIĘTY BENEDYKT XVI DO MARIOLOGÓW

„Maryja się rodzi, jest
karmiona i wzrasta, aby
być Matką Króla wieków”

PRZEMÓWIENIE OJCA ŚWIĘTEGO BENEDYKTA XVI
DO UCZESTNIKÓW XXIII MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU
MARIOLOGICZNO-MARYJNEGO.
CASTEL GANDOLFO, ŚWIĘTO NARODZENIA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY,
8 WRZEŚNIA 2012 R.

Drodzy Bracia i Siostry,

Z wielką radością witam was wszystkich tutaj w Castel Gandolfo, prawie na zakończenie XXIII Międzynarodowego Kongresu Mariologiczno-Maryjnego. Bardzo słusznie pochylacie się nad tematem: *Mariologia od czasu Soboru Watykańskiego II. Recepcja, podsumowanie i perspektywy*, ponieważ chcemy pamiętać i świętować 50. rocznicę tego wielkiego Zgromadzenia, które zostało zapoczątkowane w dniu 11 października 1962 r.

Pozdrawiam serdecznie kardynała Angelo Amato, Prefekta Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych, Przewodniczącego Kongresu, Kardynała Gianfranco Ravasi'ego, Przewodniczącego Papieskiej Rady ds. Kultury oraz Rady Koordynacyjnej Akademii Papieskich, a także Przewodniczącego i władze akademickie Międzynarodowej Papieskiej Akademii Maryjnej, którym wyrażam wdzięczność za organizację tego ważnego wydarzenia. Kieruję pozdrowienie do Biskupów, kapłanów, zakonników i sióstr zakonnych, do Przewodniczących i przedstawicieli Towarzystw Mariologicznych, do uczonych mariologów i wreszcie do tych wszystkich, którzy uczestniczą w pracach Kongresu.

Bł. Jan XXIII chciał, aby Sobór Watykański II rozpoczął się właśnie 11 października, to znaczy tego samego dnia, w którym w 431 r. Sobór Efeński ogłosił Maryję *Theotokos*, czyli Matką Boga (por. AAS 54, 1962, 67-68). W takich okolicznościach rozpoczął on swoje wystąpienie znaczącymi i programowymi słowami: „Matka Kościoł raduje się, ponieważ za szczególnym zrządzeniem Bożej Opatrzności nadszedł już tak bardzo pożądaný dzień, w którym pod opieką Dziewicy Matki Boga, której godność macierzyńską czcimy dziś z radością, tu przy grobie świętego Piotra uroczyste rozpoczyna się Sobór Watykański II”.

Jak wiecie, w nadchodzący dzień 11 października, na pamiątkę tego niezwykłego wydarzenia, zostanie uroczyste zainaugurowany Rok Wiary, który już został ogłoszony dokumentem *motu proprio Porta fidei*, a w którym to ukazując Maryję jako wzór wiary, wzywam Jej szczególnej opieki i wstawiennic-

twa na drodze Kościoła, zawierając Jej, Błogosławionej, która uwierzyła, ten czas łaski. Także dziś, drodzy bracia i siostry, Kościół raduje się, celebrując liturgię Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, Cielej Świętej, która jest Jutrzenką naszego zbawienia.

Znaczenie tego święta maryjnego przypomina nam w swojej słynnej homilii na święto Narodzenia Maryi, żyjący na przełomie VII i VIII w. św. Andrzej z Krety, gdy zdarzenie to ukazuje jako cenny element niezwyklej mozaiki, jaką jest Boży plan zbawienia ludzkości: „Tajemnica Boga, który staje się człowiekiem, przeobstwienie człowieka przyjętego przez Słowo, ukazują całość darów, jakie przekazał nam Chrystus, jest to objawienie Bożego planu i zniszczenie wszelkiej zarozumiałej ludzkiej samowystarczalności. Przyjście Boga do ludzi, jaśniejące jak światło oraz jak jasna i widzialna boska rzeczywistość, jest wielkim i cudownym darem, który zostaje nam udzielony”.

Dzisiejsze Święto jest uczczeniem narodzin Matki Bożej. Jednakże prawdziwym znaczeniem i sensem tego wydarzenia jest Wcielenie Słowa. Rzeczywiście Maria urodziła się, została wykarmiona i wzrastała, aby być Matką Króla wieków, Boga (Kazanie I: PG 97, 806-807). To ważne i starożytne świadectwo prowadzi nas do sedna problemu, nad którym obradował i który chciał podkreślić Sobór Watykański II już w samym tytule VIII rozdziału Konstytucji dogmatycznej o Kościele *Lumen gentium*: „Najświętsza Maryja Panna Matka Boża w tajemnicy Chrystusa i Kościoła”. To jest ten *nexus mysteriorum*, ten ścisły związek pomiędzy tajemnicami wiary chrześcijańskiej, który Sobór wskazał jako horyzont dla zrozumienia poszczególnych elementów i różnych twierdzeń dziedzictwa wiary katolickiej.

Na Soborze, w którym, będąc młodym teologiem, brałem udział jako ekspert, mogłem zobaczyć różne sposoby podejścia do kwestii dotyczących postaci i roli Najświętszej Maryi Panny w historii zbawienia. Na drugiej sesji Soboru spora grupa Ojców prosiła, by o Matce Bożej mówić w ramach „Konstytucji o Kościele”. Natomiast inna, równie liczna grupa uważała za konieczny specjalny dokument, ukazujący należycie godność, przywileje i szczególną rolę Maryi w odkupieniu dokonany przez Chrystusa.

Głosowaniem 29 października 1963 r. zdecydowano opowiedzieć się za pierwszą propozycją i schemat *Konstytucji dogmatycznej o Kościele* został wzbogacony rozdziałem o Matce Bożej. W nim postać Maryi, na nowo odczytana i przedstawiona wychodząc od Słowa Bożego, od tekstów tradycji patrystycznej i liturgicznej, jak też od bogatej refleksji teologicznej i duchowej, jawi się w całym swym pięknie i specyfice, ściśle włączona w podstawowe tajemnice wiary chrześcijańskiej. Podkreśla się przede wszystkim wiarę Maryi, objętej tajemnicą miłości i komunii Trójcy Przenajświętszej. Jej współpracę w Bożym planie zbawienia i w jedynym pośrednictwie Chrystusa wyraźnie się stwierdza i należycie uwypukla. Rozumie się Ją w ten sposób jako wzór i punkt odniesienia dla Kościoła, który rozpoznaje w Niej samego siebie, swe własne powołanie i misję.

Pobożność ludowa od zawsze zwrócona ku Maryi, ostatecznie jawi się nam jako pobożność karmiona odniesieniami biblijnymi i patrystycznymi. Oczywiście tekst Soborowy nie wyczerpał całej problematyki odnoszącej się do Osoby Matki Bożej, ale stanowi horyzont hermeneutyczny, podstawowy dla każdej dalszej refleksji, zarówno o charakterze teologicznym jak i bardziej duchowym i pastoralnym. Ukazuje on także cenny punkt równowagi, zawsze koniecznej, między racjonalnością teologiczną a uczuciowością osoby wierzącej.

Wyjątkowa postać Matki Boga musi zostać przyjęta i pogłębiona z różnych uzupełniających się perspektyw: podczas gdy zawsze pozostaje ważna i konieczna droga prawdy (*via veritatis*), nie można nie podążać drogą piękna (*via pulchritudinis*) i drogą miłości (*via amoris*), aby odkryć i kontemplować jeszcze głębiej kryształowo przejrzystą i trwałą wiarę Maryi, Jej miłość do Boga, jej niezachwianą nadzieję. Dlatego w adhortacji apostolskiej *Verbum Domini*, skierowałem zaproszenie do kroczenia drogą wskazaną przez Sobór (por. nr 27), zaproszenie, które kieruję serdecznie do Was, drodzy przyjaciele i naukowcy.

Dajcie Wasz kompetentny wkład w refleksję teologiczną i propozycje duszpasterskie, tak, aby ROK WIARY mógł stać się dla wszystkich wierzących w Chrystusa prawdziwym wydarzeniem łaski. Niech wiara Maryi nam przewodzi i nam towarzyszy jak jaśniejąca latarnia morska i jak wzór pełni i dojrzałości chrześcijańskiej, na który mamy spoglądać i z którego mamy czerpać entuzjazm i radość, aby w sposób coraz bardziej zaangażowany i koherentny przeżywać nasze powołanie dzieci Bożych, braci Chrystusa, członków żywych Jego Ciała, którym jest Kościół.

Zawierzam Was wszystkich i wasz trud poszukiwań naukowych macierzyńskiej opiece Maryi i udzielam wam szczególnego Błogosławieństwa Apostolskiego. Dziękuję!

tłum. O. Grzegorz M. Bartosik OFMConv

